

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

دبیره پیشکام ایران سال ۱۳۱۹ شم

دانش آموختگان سال ۱۳۱۹

تعهد حرفه ای پزشکی

قرارداد حرفه پزشکی با جامعه **Medical Professionalism**

دکتر فریبا اصغری - دکتر احمد کاویانی - دکتر علی جعفریان

گروه اخلاق پزشکی - دانشکده پزشکی

دانشگاه علوم پزشکی تهران

اخلاق پزشکی و تعهد حرفه ای

§ اخلاق پزشکی شاخه ای از اخلاق حرفه ای است که به دلیل اهمیت رشته پزشکی مورد تأکید است.

§ اخلاق پزشکی دارای ابعاد مختلف علمی و عملی است.

§ تعهد و رفتار حرفه ای برگرفته از اخلاق پزشکی و معطوف به منش و عملکرد پزشک به عنوان یک حرفه مند است.

§ تفاوت بین «تعهد» و «رفتار» موضوع مهمی است که باید مورد توجه باشد.

اخلاق و اخلاق حرفه ای

(کتاب اخلاق حرفه ای: احد فرامرز قراملکی - 1393)

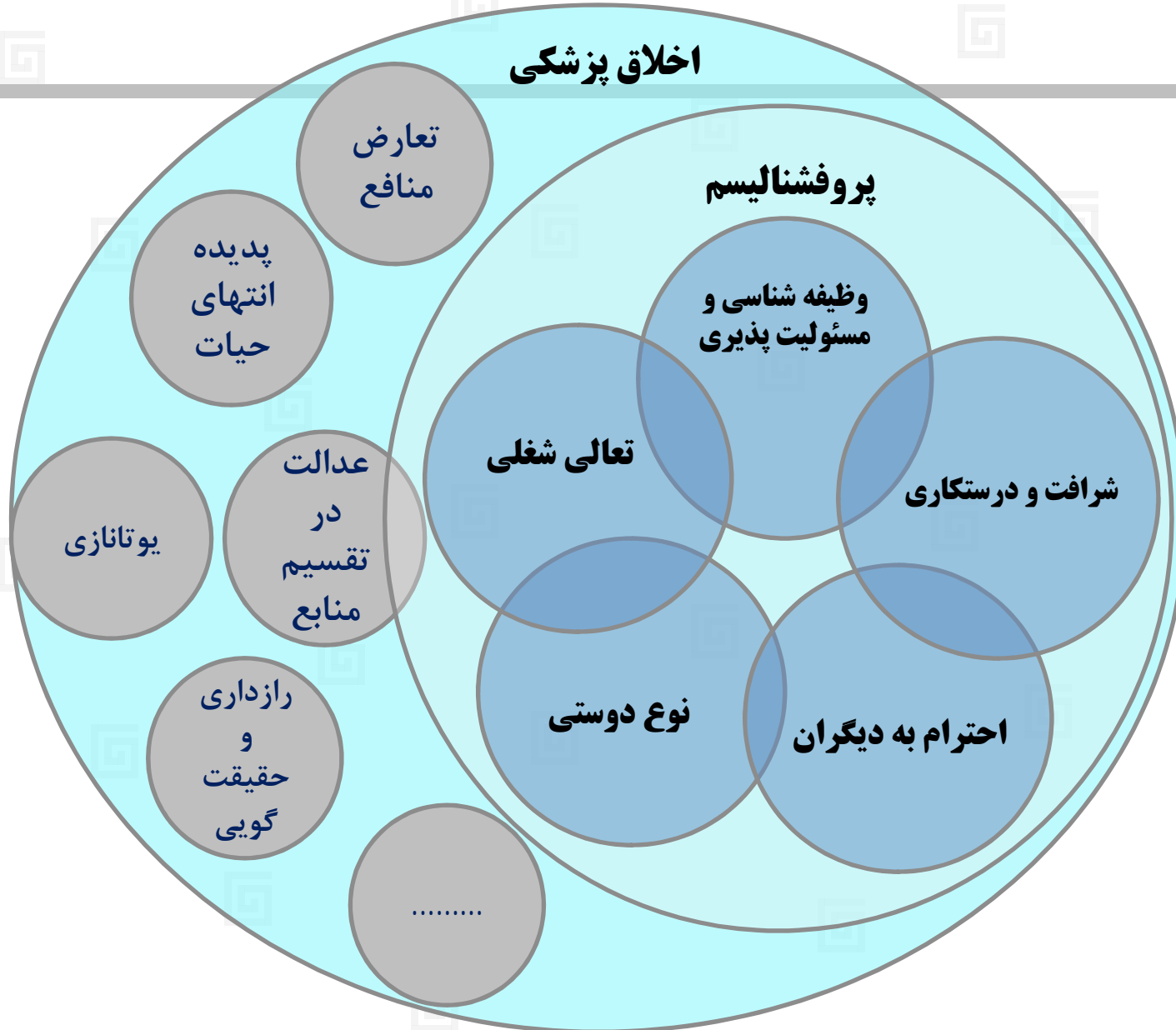
§ **اخلاق** مسئولیت پذیری در قبال حقوق افراد در محیط 360 درجه است.

§ **اخلاق حرفه ای** مسئولیت پذیری در فعالیت حرفه ای و در قبال همه کسانی است که در محیط حرفه ای قرار می گیرند.

§ **اخلاق حرفه ای** دارای دو بخش است:

○ **اخلاق حرفه مندان**

○ **اخلاق سازمان**

اخلاق پزشکی

پروفشنالیسم

وظیفه شناسی و
مسئولیت پذیری

شرافت و درستکاری

احترام به دیگران

نوع دوستی

تعالی شغلی

تعارض
منافع

پدیده
انتهای
حیات

عدالت
در
تقسیم
منابع

یوتانازی

رازداری
و
حقیقت
گویی

.....

برنامه درس اخلاق پزشکی

تالار عزلت	دکتر نمازی	سخنرانی	تئوری های اخلاقی	شنبه	۱۳۹۷/۰۷/۲۸	۶
تالار عزلت	دکتر واشقانی	سخنرانی	اصول چهارگانه و ابزارهای تحلیل اخلاقی	شنبه	۱۳۹۷/۰۸/۰۵	۷
تالار عزلت	دکتر عقیلی	سخنرانی	اتونومی و رضایت آگاهانه	شنبه	۱۳۹۷/۰۸/۱۲	۸
تالار عزلت	دکتر نجاتی صفا	سخنرانی	تعیین ظرفیت و تصمیم گیری جایگزین	شنبه	۱۳۹۷/۰۸/۱۹	۹
تالار عزلت	دکتر پارسا	سخنرانی	رابطه پزشک و بیمار	شنبه	۱۳۹۷/۰۸/۲۶	۱۰
تالار عزلت	دکتر کاظمیان	سخنرانی	رازداری و حقیقت‌گویی	شنبه	۱۳۹۷/۰۹/۱۰	۱۱
تالار عزلت	دکتر پارساپور	سخنرانی	ملاحظات اخلاقی آغاز و خاتمه‌ی حیات	شنبه	۱۳۹۷/۰۹/۱۷	۱۲
تالار عزلت	دکتر جعفریان	سخنرانی	رابطه پزشک با سایر اعضای کادر سلامت	شنبه	۱۳۹۷/۰۹/۲۴	۱۳
تالار عزلت	دکتر تقدسی نژاد	سخنرانی	خطاهای پزشکی	شنبه	۱۳۹۷/۱۰/۰۱	۱۴
تالار عزلت	دکتر سهراب‌پور	سخنرانی	اخلاق در آموزش پزشکی	شنبه	۱۳۹۷/۱۰/۰۸	۱۵
تالار عزلت	دکترشاهی	سخنرانی	تعارض منافع	شنبه	۱۳۹۷/۱۰/۱۵	۱۶
کلاس‌های کوچک	--	بحث در گروه‌های کوچک	راند اخلاق بالینی	شنبه	۱۳۹۷/۱۰/۲۲	۱۷

هدف این واحد درسی

- فراگیری اصول اخلاق پزشکی
- آشنایی با اصول رفتار حرفه ای و مشخصه های آن
- آشنایی با موضوعات شایع اخلاقی و بحث در باره موارد آن
- معرفی روش تصمیم گیری در چارچوب اصول اخلاق پزشکی

معرفی چند مورد

§ امشب عروسی دعوت هستید و قرار است یکی از کارورزان از ساعت 5 عصر به بعد به جای شما در کشیک حاضر شود. ساعت 6 می شود و او هنوز نیامده!

§ استاد در راند صبح از شما در باره آزمایشات بیمار نارسایی کلیه سؤال می کند و شما جواب را نمی دانید.

§ بعد از یک کشیک سنگین و خسته کننده، ساعت 5 صبح از بخش با شما تماس می گیرند که یک بیمار درد قفسه سینه دارد ولی علائم حیاتی وی پایدار است.

§ شما با عنوان پزشکی با سابقه در مطب مشغول ویزیت یک بیمار هستید که دارویی جدید لازم دارد؛ نام دارو را می دانید اما دوز آن را نمی دانید.

معرفی چند مورد

§ مادری که فرزندش را با شکستگی ساعد به اورژانس آورده، بعد از 2 ساعت معطلی جواب روشنی نگرفته و آژیته است. او با دیدن شما که فکر می کند مسئول اورژانس هستید، ناگهان به طرف شما حمله می کند.

§ شما پزشک موفق هستید که در رشته خود شهرت و آوازه فراوان کسب کرده اید بطوریکه هر نظری را به بیمار بیان کنید قبول خواهد کرد. بیماری پس از پرس و جوی فراوان به شما مراجعه کرده و درخواست درمانی را می نماید که برای او ضرورت ندارد اما برای شما منافی در پی دارد.

عصاره بحث

رشته پزشکی تنها یک رشته تحصیلی دانشگاهی برای کسب دانش بیشتر یا رسیدن به یک شغل برای تأمین زندگی نیست،

بلکه،

مسیری جدید برای آینده است که بسیاری از شئون دیگر زندگی را تحت تأثیر خود قرار می‌دهد زیرا:

پزشکی یک حرفه است نه یک کسب و کار.

تعریف

تعهد حرفه ای پزشکی (Medical Professionalism)

§ مجموعه ای از خصوصیات، ارزشها، رفتار و مهارتهای ارتباطی است که لازمه **اعتماد مردم** به پزشکان است.

Royal College of Physicians

“حرفه” Profession

حرفه:

ریشه کلمه حرفه “profession”, کلمه لاتین “professio” است به معنی:

“اعلام عمومی که به شکل قول دادن باشد.”

“حرفه ها دسته ای از مشاغل هستند که خود را به شکل ارائه دهندگان خدمت ارزنده اجتماعی معرفی می کنند و رعایت عملکرد حرفه ای خود را بشکل اعلام عمومی قول می دهند.”

مشاغل متفاوت

§ قاضی

§ آتش نشان

§ کادر پرواز

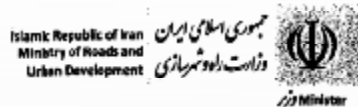
§ روحانی

§ پزشک

همه از آنها انتظار داریم تا خدمت رسانی را اولویت اول
کارشان قرار دهند آن را بر منافع خود ترجیح دهند

تاریخ: ۱۳۹۵/۴/۱۹
شماره: ۱۵۲۸۸/۱۰۰۰۲

بسمه تعالی

نظامنامه رفتار حرفه‌ای اخلاقی در مهندسی ساختمان

در اجرای ماده ۲ مکرر آیین‌نامه اجرایی قانون نظام‌مهندسی و کنترل ساختمان، موضوع بند ۱ تصویب‌نامه شماره ۱۶۰۲۷۷/ت-۵۲۶۶۰ مورخ ۱۳۹۴/۱۲/۱۵ هیأت‌وزیران، این نظامنامه در چارچوب اصول اخلاق حرفه‌ای نکرشده در آن، در سه فصل به شرح زیر تصویب و ابلاغ می‌شود. رعایت و

پروفشنالیسم پزشکی: ضرورت یا مزیت؟

اعتماد

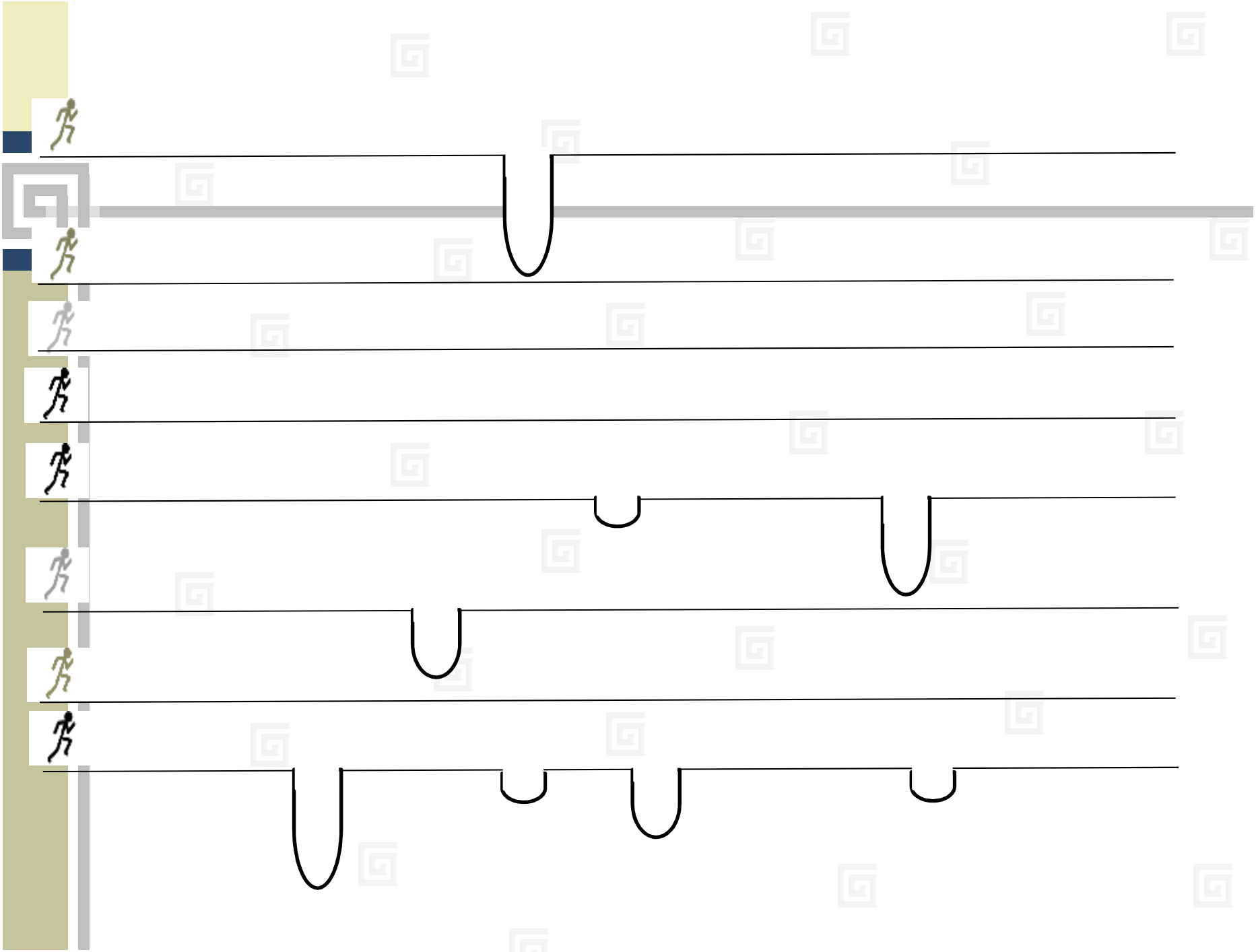
عدالت اجتماعی

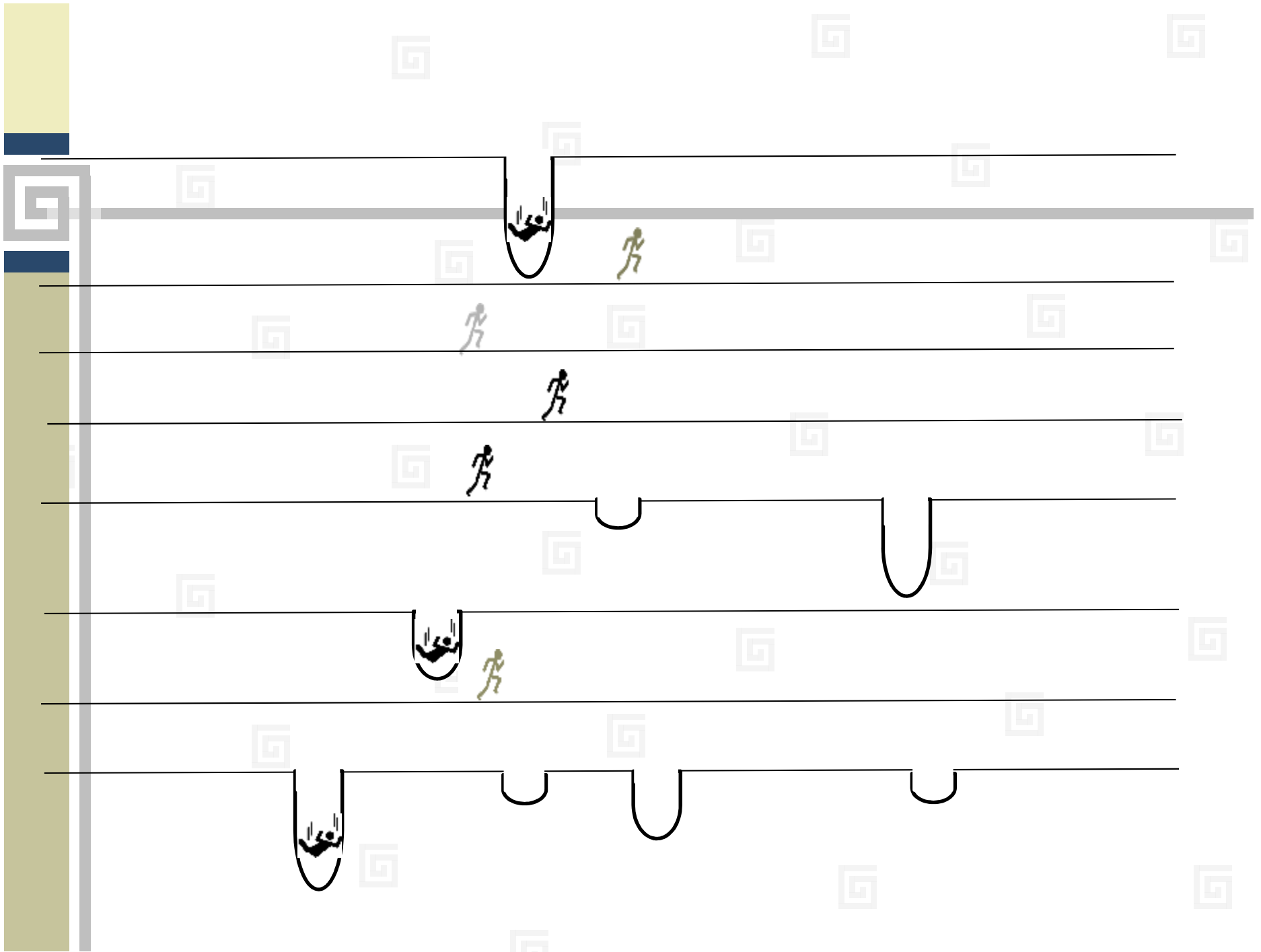
عدالت

§ عدالت اجتماعی:

احترام به آزادیهای فردی مردم و فراهم آوردن فرصتهای برابر برای رشد و تعالی

سلامت یکی از شروط برابری فرصتها

ارائه خدمات سلامت به عنوان خدمت اجتماعی

- ارائه خدمات با کیفیت
- عدالت در دسترسی به خدمات

برخورداری¹ دسترسی

○ اهمیت برخورداری

ضرورت اعتماد برای برخورداری

ویژگیهای خدمات سلامت که ضرورت اعتماد را بیشتر می کند

§ مردم نیاز به سلامت دارند نه خدمات سلامت

§ خدمات سلامت عوارض دارند

§ خدمات سلامت هزینه بر هستند

§ عدم قطعیت اثر بخشی خدمات سلامت

§ عدم توازن اطلاعات پزشک و بیمار

پزشک امین بیمار

پزشک امین بیمار و مآذون از سوی وی در امور سلامتی اش است

مردم از پزشکان انتظار دارند تا **تامین سلامت بیمارشان** را اولویت اول کارشان قرار دهند.

اول خدا بعد شما

Both the **life of the patient** and
the **soul of the physician** are
constantly at risk.

Profession

مشخصات حرفه:

- **خدمت ارزنده** و اساسی اجتماعی را برآورده می کند.
- اشتغال به حرفه عموماً نیاز به **دانش و مهارت تخصصی** دارد.
- جامعه به اعضاء این حرفه **امتیازات خاصی** را اعطا می کند.
 - اتونومی حرفه ای
 - خود تنظیمی حرفه
- جامعه از آنها انتظار دارد در ارائه خدمت اجتماعی **منافع خدمت گیرنده** را مبنای تصمیم گیری های حرفه ای اش قرار دهد نه منافع شخصی خودش را. (**امین خدمت گیرنده**)

انتظارات متقابل مردم و نظام سلامت

انتظارات متقابل نظام سلامت و مردم

انتظارات نظام سلامت

- استفاده صحیح از منابع سلامتی
- شراکت در مسئولیت سلامتی خود
- فیدبک دادن به سیستم سلامت
- حمایت از سیاستهای سلامت عمومی

انتظارات بیمار / مردم

- § کیفیت مطلوب خدمات سلامت
- § دسترسی به خدمات
- § خدمات عادلانه
- § هزینه قابل قبول خدمات
- § شفافیت سیاست ها
- § پاسخگویی

انتظارات متقابل پزشک و مردم

انتظارات پزشکان

- اعتماد
- اتونومی و حق قضاوت مستقل
- مسئولیت پذیری بیمار در سلامتی اش
- سطح قابل قبول زندگی
- پاداش مالی / غیر مالی

انتظارات بیمار/مردم

- § خیر خواهی
- § رازداری
- § خدمت نوع دوستانه
- § درستکاری و شرافت
- § قابل اعتماد بودن
- § پاسخگویی و شفافیت
- § احترام به حق انتخاب بیمار
- § ارائه توصیه های عملی
- § ارتقاء سطح سلامت جامعه

Cruess R, Cruess S, 2007

منشور تعهد حرفه ای

**Medical Professionalism in the New Millennium:
A Physician Charter.**
Ann Intern Med 2002. 136 (3): 243-246.

1. تعهد به توانمندی حرفه‌ای
2. تعهد به صداقت با بیماران
3. تعهد به رازداری بیمار
4. تعهد به حفظ رابطه مناسب با بیماران
5. تعهد به ارتقا کیفیت خدمات مراقبت‌ها
6. تعهد به بهبود دسترسی به خدمات
7. تعهد به توزیع عادلانه‌ی منابع محدود
8. تعهد به دانش علمی
9. تعهد به حفظ اعتماد از طریق مدیریت تعارضات منافع
10. تعهد به مسؤولیت‌های حرفه‌ای

اجزاء تعہد حرفہ ای

Altruism

Accountability

Excellence

Duty service

Respect for others

Honor and Integrity

• نوع دوستی

• قابلیت اعتماد

• تعالی

• وظیفہ شناسی

• احترام به دیگران

• درستکاری و شرافت

چالشهای خدمات سلامت

§ تخصصی شدن:

○ قطعه قطعه شدن ارائه خدمات و عدم تداوم و انسجام آن

§ محدودیت منابع:

○ کمبود نیروی انسانی

○ محدودیت بودجه سلامت

○ محدودیت امکان بازآموزی پزشکان

§ دیوان سالاری:

○ ورود سازمانهای مختلف به رابطه پزشک و بیمار

○ بیمه و پرداخت کنندگان دیگر

○ قوانین دولتی

چالشهای خدمات سلامت (ادامه)

§ تجاری شدن:

○ ضرورت بازگرداندن هزینه ها و سودآور بودن موسسات پزشکی

○ موقعیت تعارض منافع

§ مشتری محوری:

○ دسترسی مردم به حجم وسیع اطلاعات پزشکی و تبلیغات .

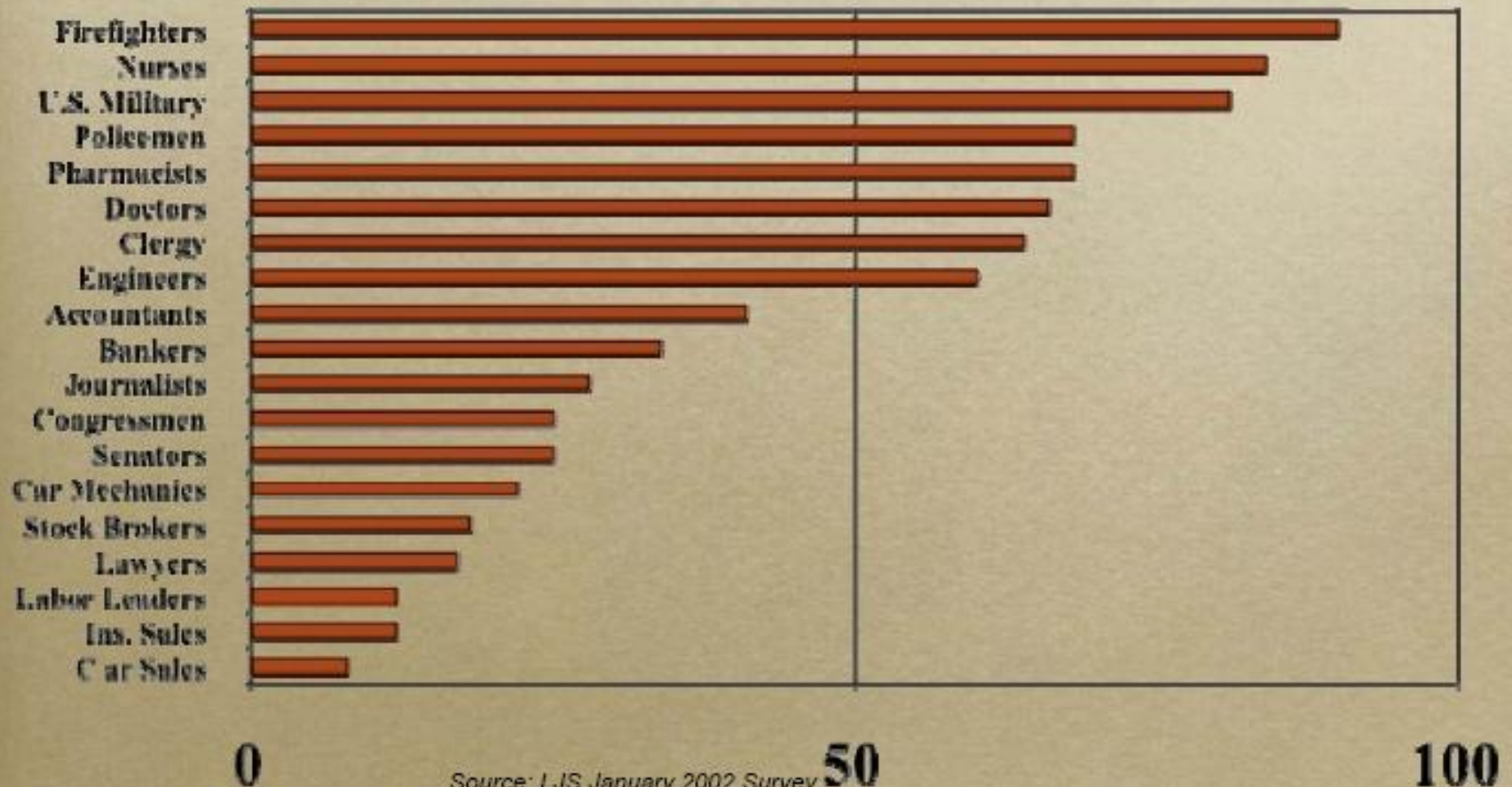
§ سوء رفتار حرفه ای:

○ کاهش سطح اخلاق عمومی در جامعه، هنجارهای رفتاری این حرفه را نیز

تغییر داده و قبح اولویت منافع خود بر منافع بیمار را نزد پزشکان کم رنگ

کرده است.

Gallop's "Honesty and Ethics" Poll November 2001
Percent Who Say They are "Extremely"/ Very
Confident in:

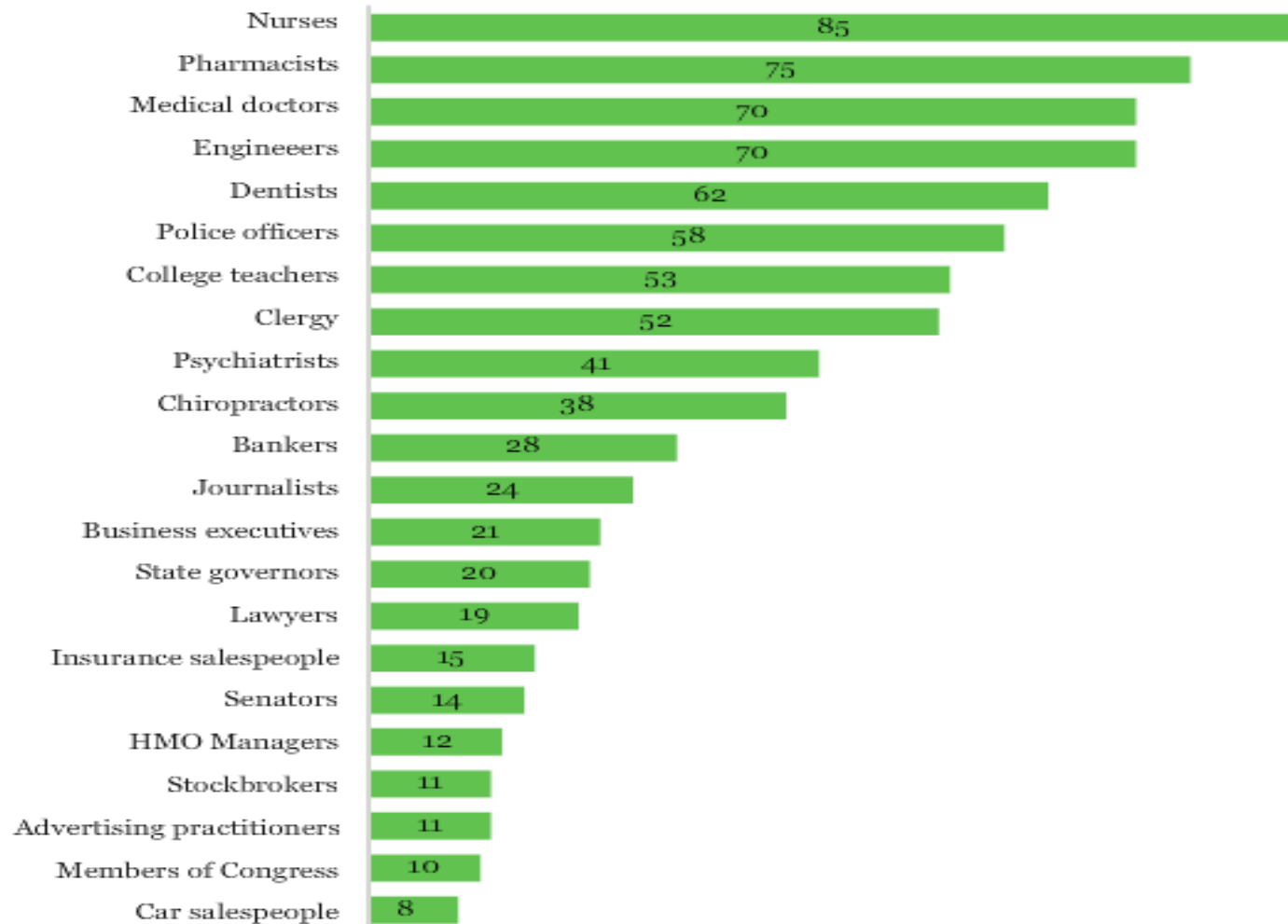
Source: LJS January 2002 Survey
An ABA Commissioned Survey

Gallup's Honesty and Ethics survey

Please tell me how you would rate the honesty and ethical standards of people in these different fields -- very high, high, average, low or very low?

Nov. 26-29, 2012

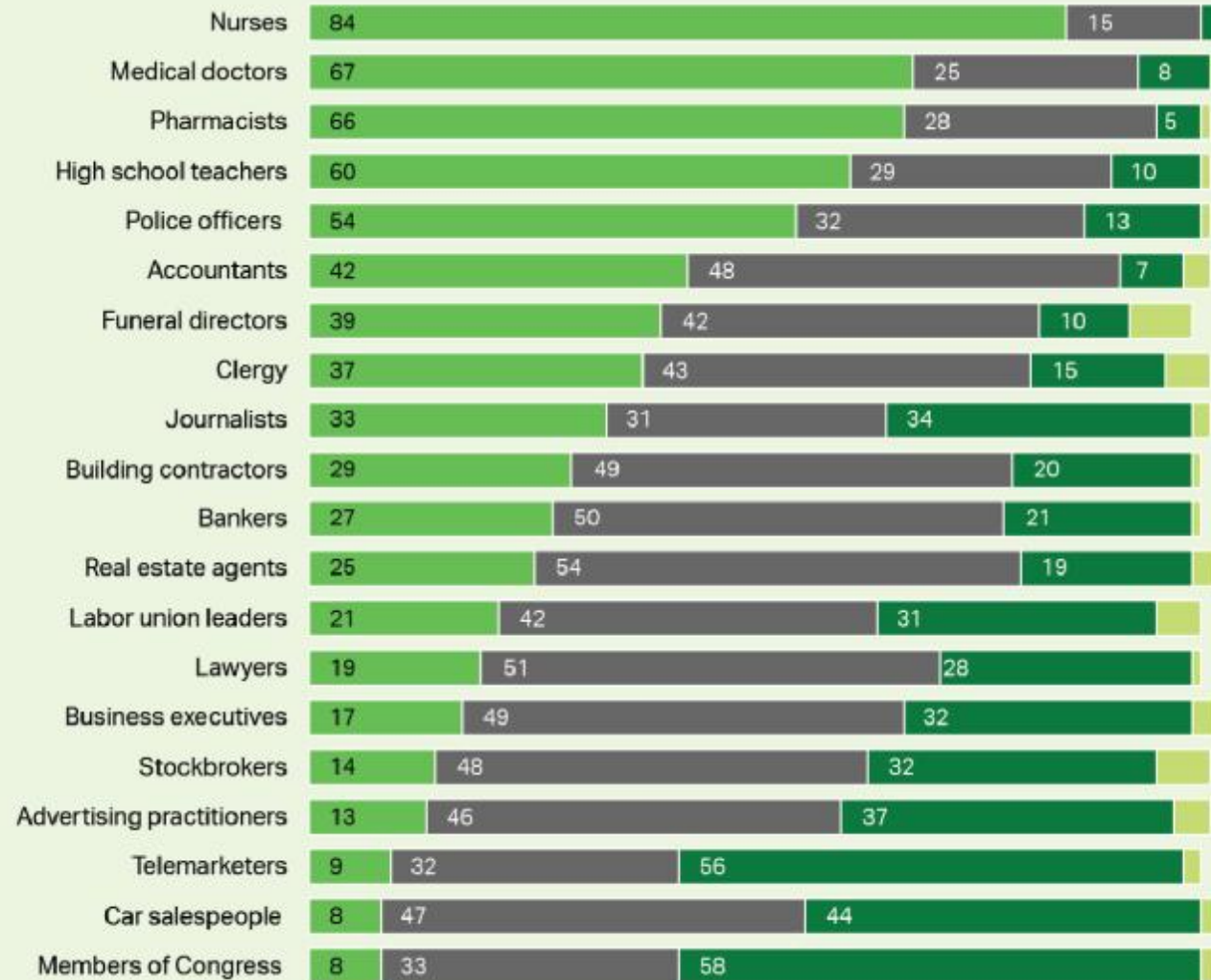
■ % Very high/High

Please tell me how you would rate the honesty and ethical standards of people in these different fields -- very high, high, average, low or very low?

■ % Very high/High ■ % Average ■ % Low/Very low ■ % No opinion

GALLUP, DEC. 3-12, 2018

Medical Doctors

	Very high	High	Average	Low	Very low	No opinion	Very high /High
	%	%	%	%	%	%	%
2012 Nov 26-29	14	56	26	2	2	*	70
2011 Nov 28-Dec 1	15	55	23	5	1	*	70
2010 Nov 19-21	17	49	28	4	1	1	66
2009 Nov 20-22	15	50	28	5	2	1	65
2008 Nov 7-9	14	50	30	5	1	*	64
2007 Nov 30-Dec 2	11	53	29	6	1	*	64
2006 Dec 8-10	16	53	26	5	1	*	69
2005 Nov 17-20	13	52	31	3	1	*	65
2004 Nov 19-21	15	52	27	4	1	1	67
2003 Nov 14-16	16	52	27	4	1	*	68
2002 Nov 22-24	11	52	30	6	1	*	63
2001 Nov 26-27	17	49	29	4	1	*	66
2000 Nov 13-15	14	49	29	6	2	*	63
1999 Nov 4-7	12	46	34	5	2	1	58
1998 Oct 23-25	12	45	35	6	1	1	57
1997 Nov 6-9	10	46	36	5	2	1	56
1996 Dec 9-11	11	44	35	7	2	1	55
1995 Oct 19-22	11	43	35	7	3	1	54
1994 Sep 23-25	10	37	40	10	3	1	47
1993 July 19-21	8	43	37	9	2	1	51
1992 Jun 26-July 1	10	42	38	6	3	1	52
1991 May 16-19	9	45	37	6	2	2	54
1990 Feb 8-11	9	43	38	7	2	1	52
1988 Sep 23-26	13	40	38	5	2	2	53
1985 July 12-15	17	41	33	6	2	1	58
1983 May 20-23	14	38	35	7	4	2	52
1981 July 24-27	13	37	38	7	3	2	50
1977 July 22-25	17	37	35	8	2	*	54
1976 June 11-14	17	39	35	6	3	1	56

میزان اعتماد به اصناف مختلف در ایران - 1382

زیاد / خیلی زیاد / کاملاً	متوسط	اصلاً / خیلی کم / کم	
780	715/7	74/3	معلمان
772/1	720/19	77/3	اساتید دانشگاه
762/3	724/4	716/2	پروفسوران
762	728/4	79/5	روزشکاران
755/7	729/1	715/2	پلیس راهتمایی
755	731/5	713/4	ارتشها
751/7	727/3	720/9	نیروی انتظامی
751	732/9	716/1	کارگران
751/50	733/6	715/9	هنرمندان
746/7	725/8	717/4	روحانیت
742/7	729/6	715/8	قضات
730/7	710/3	728/9	روزنامه نگاران
725	739/6	735/5	راندگان تاکسی
717/2	739/3	76/23	کسبه
711/3	730/4	758/4	تجار و بازاریان
70/9	718/9	772/5	بنگاهدارها

میزان اعتماد به اصناف مختلف در ایران - 1395

گروه نخست		
اعتماد کم (درصد)	اعتماد زیاد (درصد)	شغل
۳۹	۶۱	معلم
۳۷	۶۸	استاد دانشگاه
۳۴	۶۶	پزشک و جراح
۶۰	۴۰	فریبورزش
۶۱	۳۹	بازیگران
۴۵	۵۵	کل

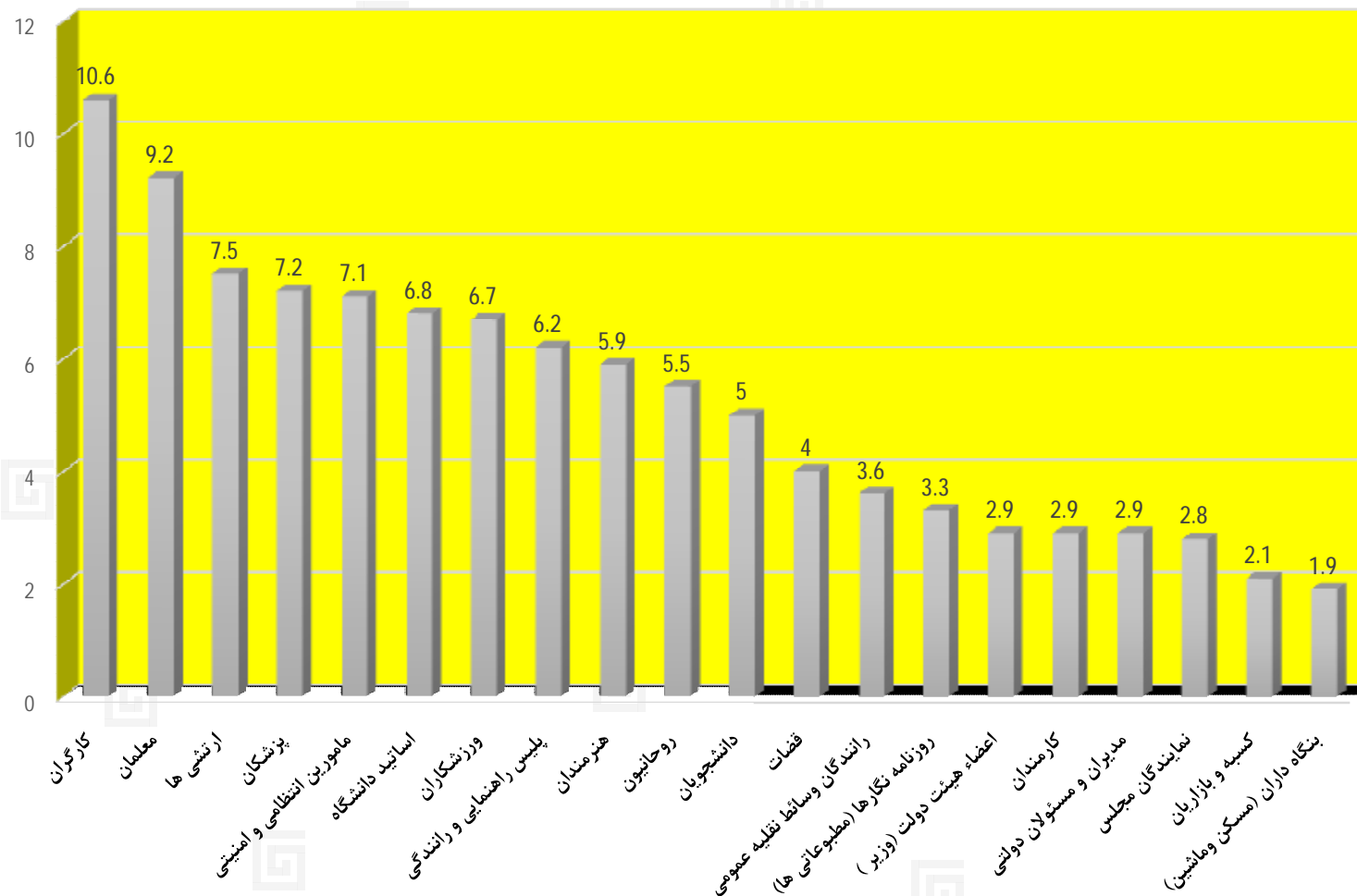
گروه دوم		
اعتماد کم (درصد)	اعتماد زیاد (درصد)	شغل
۸۰	۲۰	بنگلیمان
۵۵	۴۵	راندتهانکسی
۶۷	۳۳	فروشندهها
۵۲	۴۸	وکلا
۶۴	۳۶	خبرنگاران
۶۴	۳۶	کل

§ برگرفته از مطالعه محدود در
تهران (سایت فرادید)
§ 200 نفر از 4 منطقه 1-5-
22-8

§ <https://faradeed.ir/fa/news/30508/%D8%A7%DB%8C%D8%B1%D8%A7%D9%86%DB%8C%E2%80%8C%D9%87%D8%A7-%D8%A8%D9%87-%DA%A9%D8%AF%D8%A7%D9%85-%D9%85%D8%B4%D8%A7%D8%BA%D9%84-%D8%A7%D8%B9%D8%AA%D9%85%D8%A7%D8%AF-%D8%A8%DB%8C%D8%B4%D8%AA%D8%B1%DB%8C-%D8%AF%D8%A7%D8%B1%D9%86%D8%AF>

توزیع درصدی اعتماد تعمیر یافته - خیلی زیاد

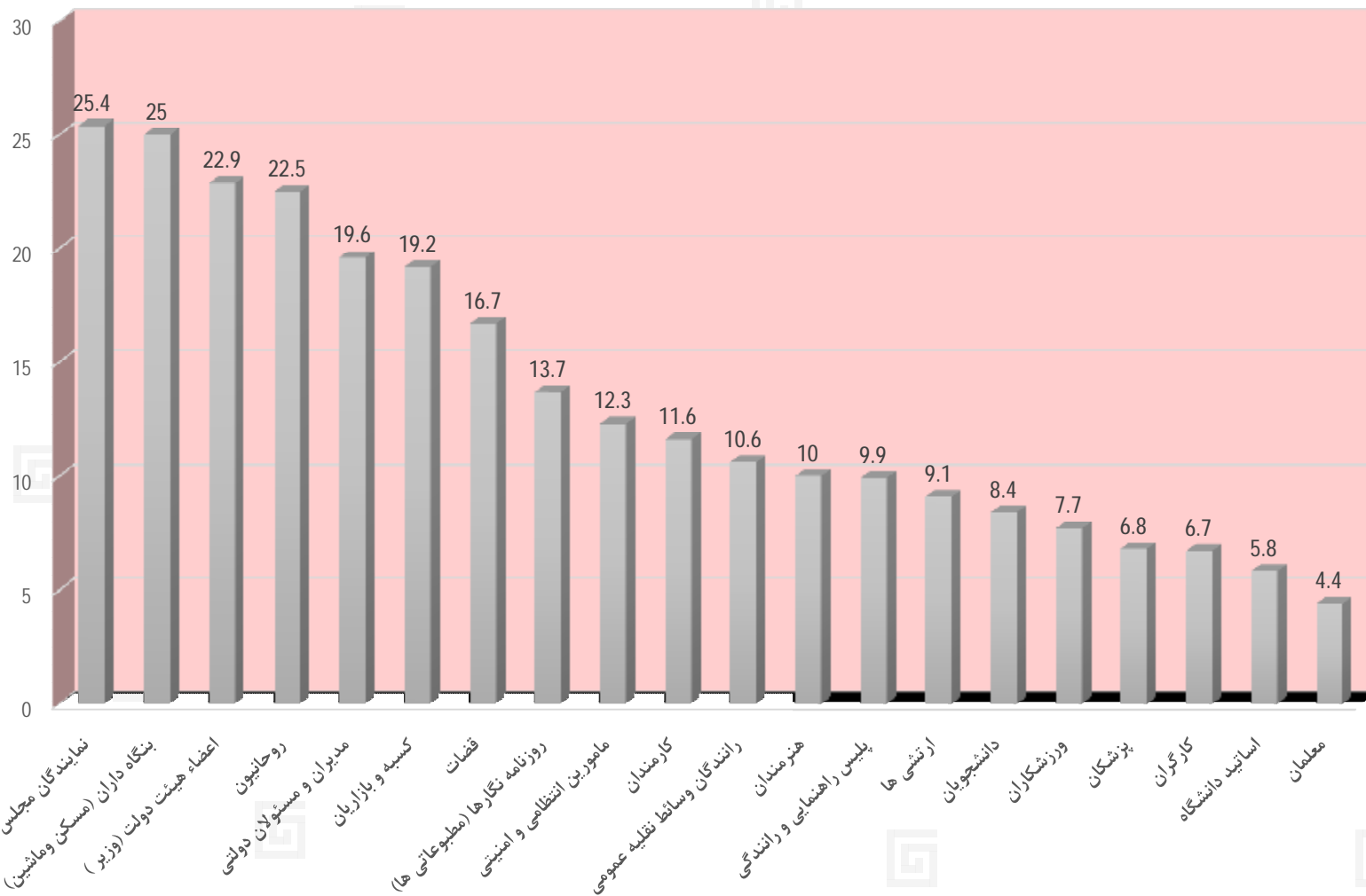
1397

اعتماد تعمیر- یافته: اعتماد به مقوله- های اجتماعی انتزاعی- تر و گسترده- تری چون اصناف و گروه- های شغلی و حرفه- ای مربوط می- شود.

توزیع درصدی اعتماد تعمیر یافته - خیلی کم

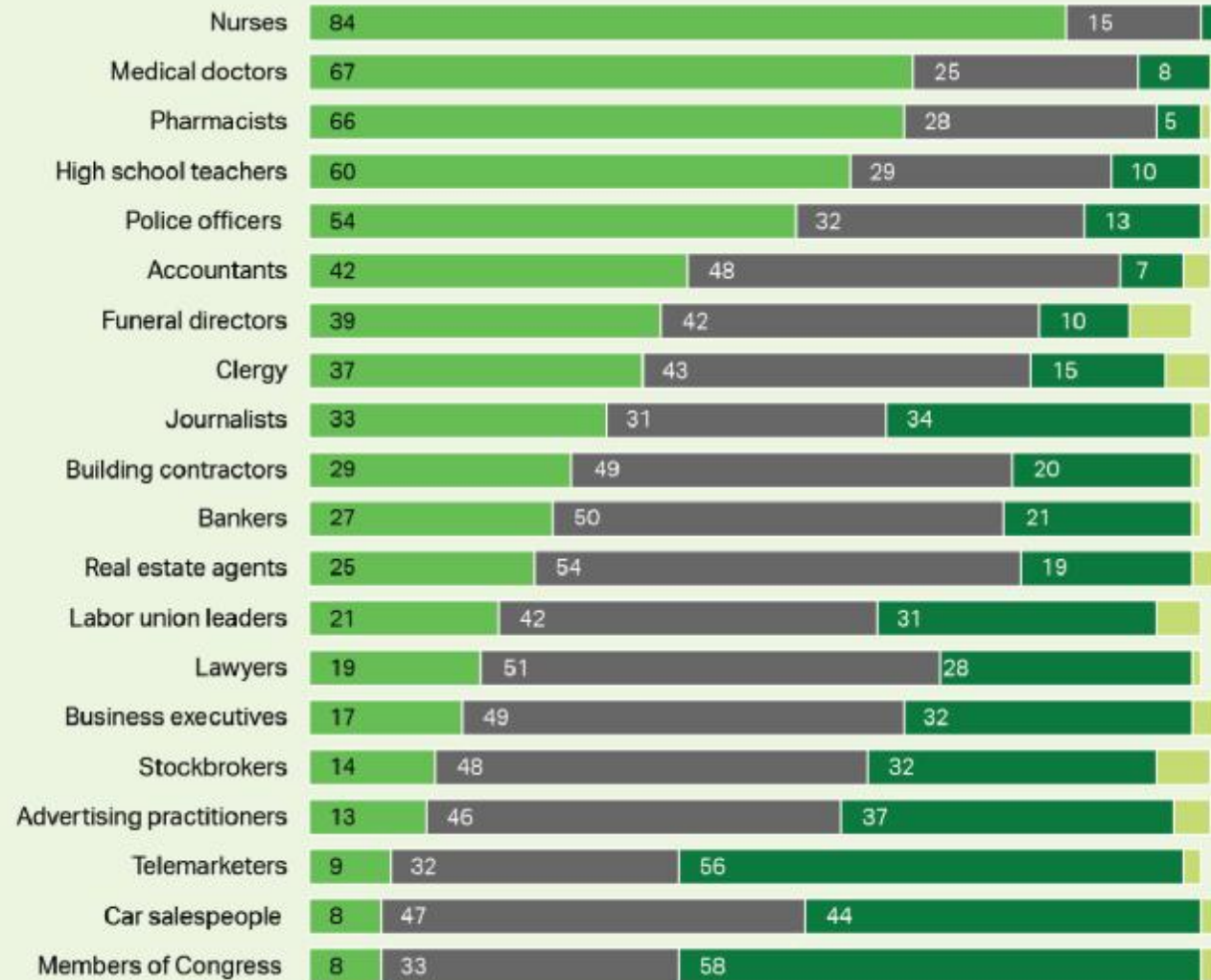
1397

Please tell me how you would rate the honesty and ethical standards of people in these different fields -- very high, high, average, low or very low?

■ % Very high/High
 ■ % Average
 ■ % Low/Very low
 ■ % No opinion

GALLUP, DEC. 3-12, 2018

نتیجه تعهد حرفه ای قابل اعتماد بودن یک حرفه است

- حرفه ای بودن یک خصوصیت ذاتی یا حق موروثی نیست بلکه امتیازی است که جامعه اعطا می کند.

- ابقاء این امتیاز بستگی به باور جامعه به **قابل اعتماد بودن اعضا** آن حرفه دارد.

- برای قابل اعتماد بودن، حرفه ای ها باید به تعهدات حرفه خود پایبند باشند.

اهمیت پروفشنالیسم برای جامعه

“ Neither economic incentives, nor technology, nor administrative control has proved an effective surrogate for the commitment to integrity evoked in the ideal of **PROFESSIONALISM.**”

Sullivan, 1995

نکته کلیدی: تفاوت رفتار با تعهد

§ رفتار حرفه ای (عملکرد بیرونی)

○ قابل آموزش و ارزیابی

§ تعهد حرفه ای (نگرش و احساس درونی)

○ ایجاد ایمان و اعتقاد عموماً با آموزش غیر کلامی (الگوی عملی)

○ غیر قابل ارزیابی مستقیم

§ شخصیت حرفه ای (تبلور عینی اعتقاد درونی)

○ درونی شدن اعتقاد و مستقر شدن آن در رفتار

○ قابل ارزیابی و بی نیاز از آن

آیا اخلاق پزشکی مختص ماست؟

University of Ottawa

Declaration of Professionalism

§ I will ensure that patient well-being is my main focus and primary obligation.

§ I will develop an awareness and respect for the ethical and medico-legal standards in accordance with the guidelines of the relevant professional bodies.

§ I will demonstrate an ability to work independently while accepting direction from those charged with my supervision.

§ I will acknowledge and recognize my strengths and limitations and

§ I will seek assistance as necessary.

University of Ottawa

Declaration of Professionalism

- § I will demonstrate accessibility, attendance, punctuality and trustworthiness.
- § I will use with discernment alcohol and mood-altering medications in a way that will not interfere with my educational or professional responsibilities. I will not use illegal drugs.
- § I will assist other colleagues in need of help in meeting their professional and ethical obligations.
- § I will present and conduct myself in a dignified, respectful and professional manner while functioning in an official capacity
- § I will promote the dignity of the medical profession in all settings.

University of Ottawa

Declaration of Professionalism

I have a commitment to:

- Assure the primacy of patient wellbeing in the clinical setting;
- Create environments that are conducive to learning and the performance of professional academic work;
- Recognize my own limitations and seek help when my level of experience is inadequate;
- Be accountable for personal decisions in the workplace;
- Consult with appropriate individuals when my level of expertise is exceeded;
- Adopt strategies to deal with errors or misjudgments;
- Not engage in exploitative relationships with colleagues, learners, patients, or their families for emotional, financial, research, educational or sexual purposes;

..

I have read these standards and received a copy

Signature: _____ Date: _____

خلاصه

ن حرفه پزشکی تنها یک شغل به عنوان راهی برای کسب درآمد نیست، بلکه یک تعهد برای تمام عمر در جهت کمک به بیماران است.

ن تعهد حرفه ای برای حفظ اعتماد و اثر بخشی خدمات یک ضرورت است.

ن پزشک نمی تواند نسبت به مشکلات بیمار بی تفاوت باشد و این یک نگرش جدید است که ما باید در خود ایجاد کنیم.

ن این به معنی زندگی نکردن پزشک نیست اما به معنی نوعی زندگی متفاوت با پیشه وران هست.

سخن آخر

سؤال 1: آیا در این مسیر مشکلی نداریم؟

جواب: چرا، مشکلات خیلی زیادی داریم.

سؤال 2: پس چه کنیم؟

جواب:

- از همانجا که هستید شروع کنید؛
- از هر چه در اختیار دارید استفاده کنید؛
- هر کاری می توانید بکنید.

START WHERE YOU ARE;

USE WHAT YOU HAVE;

DO WHAT YOU CAN.

موفق و حرفه ای باشید.